

ob pecunie exactionē in cōpedibz teneret. Mariam magdalēnā sepe in sui adiutorium inuocabat. et ecce quadā nocte mulier quēdā speciosa sibi apparuit. q̄ vincula frangens. et hostiū referans. sibi vt fugeret imperauit. Qui se solutus videns. prius inde fugit. Itē magnis pctōibz pōt subuenire et veniā impetrare. Vñ legitur euz quidam peccata sua scripsisset in quadā cedula. et eā sub palla altaris beatę Marię magdalēnę posuit. rogās eā vt libi indulgentiā impetraret. qui postmodū cedulā accipiens peccata sua de ipsa cedula omnia deleta inuenit. Item potest impetrare ne aliquis moriatur sine cōfessione et sacra eucharistia. Vñ legitur q̄ quidam miles singulis annis ad corpus beatę Magdalēnę cōsueuerat venire. qui postmodum in p̄lio est occisus. et dū in feretro portaretur et a parentibz et cognatis plangeretur. beatę Marię magdalēnę p̄is querelis opponebāt. cur deuotū militem suum mori sine cōfessione et penitētia pmisisset. Tūc subito qui defunctus fuerat stupentibz cūctis surrexit. et sacerdotē ad se vocari fecit. Cūqz deuote cōfessus fuisset et corpus christi recepisset. protinus in pace quieuit.

De sancto Iacobo apostolo.
Sermo. xxviiij.

O Ite vt sedeant
ubi duo filij mei vnus ad dextraz
ali⁹ ad sinistraz ī regno tuo. Ita scribitur
Matth. xx. Marci. x. et in instanti festiuitatis euāgelio. **Notandū** q̄ mater sancti Iacobi et Iohānis petiuit a christo vt honores illū faceret filiis suis. vt in regno suo honoraret eos. sic q̄ vnus eoz sederet in regno suo ad dextrā et ali⁹ ad sinistram tanqz fies sui. et alios excellerēt. Vñ ī p̄senti sermone ad honorem sancti Iacobi tria sunt dicēda. **Primo** euangelium b̄m textum. et aliq̄ p̄uilegia sancti Iacobi. **Secundo** aliqua p̄ informatione n̄ra. **Tertio** aliqua miracula. **Quantū** ad p̄mam partem illi⁹ h̄mōis sciendū q̄ scūs Iacobus cui⁹ festū hodie celebrat h̄z septē p̄uilegia

Primū. q̄ fuit nepos virginis et cōsanguineus christi. q̄ mater ipsius fuit soror Marię. et ideo quadā p̄rogatiua diligit a beata x̄gine et a christo tanqz cōsanguineus et p̄pinquus. **Secundū** p̄uilegiū q̄ dī Iacobi maior sicut alter minor. et h̄ p̄mo rōne vocationis. q̄ primo vocatus ē a christo. **Secūdo** rōne familiaritatis. q̄ maiorē familiaritatem videt christus habuisse cū isto q̄ cū alio. q̄ ipsuz ad secreta sua admittebat. sicut fuit ad puellę resuscitationē et ad gloriōsā transfigurationē. **Tertio** rōne passionis. q̄ p̄mus inter ceteros ap̄los passus est. Sicut ḡ dī maior alio ex eo q̄ p̄mo vocat⁹ est ad apostolatus gratiā. ita pōt dici maior ex eo. q̄ primo fuit vocat⁹ ad eternitatis gloriā. **Tertium** p̄uilegiū. q̄ p̄matū tenet inter oēs ap̄los q̄ p̄mus fuit q̄ pro christo passus est. et ei gloriā suę visionis ostēdit in regno celesti p̄ omnibz apostolis. Et calixtus papa dicit. Ipse martyriū sustinuit ī die qua christus annūciat⁹ est et passus. Vñ canit de eo **O** Iacobe qui inter apostolos primatum tenes p̄mus eoz martyrio laureatus. **Quartū** p̄uilegiū. q̄ p̄ceteris sanctis visitat sepulcrū ei⁹ ab hominibz. Et ep̄s dispensare potest in votis exceptis tribz. scz Petri et Pauli terre sanctę. et ad limina sancti Iacobi. Illa tria vota sunt casus papales. Et merito eius sepulcrū visitat. q̄ ipse iuuat homines in vita et in morte et post mortē. Et iā p̄pter eius miraculosam translationē. **Primū** miraculū in aqua q̄ discipuli eius cū sacro corpe ipsius mari se exponētes sine remigio incolumes peruenērūt ad terrā. et mare trāquillū habuerūt. Itē in terra et in lapide. q̄ cū corpus ī terrā deposuissent sup quendam lapidem. mox lapis corpi cessit et in sepulcrū se mirabiliter coaptauit. Itē in igne. q̄ cū montē ascendissent. draconē ignē spirantē x̄tute sanctę crucis p̄ mediū secauerūt. Item in tauris indomitis. quia facto signo crucis super tauros. vt agni p̄tinus mansuescūt. et eos iungētes corpus sancti Iacobi cum lapide sup quem positum fuerat in curru

Bermo

posuerunt **B**oues aut sine regimine alicuius corpus in palatium regine **L**upe detulerunt quod illa videns et stupens credidit et christiana effecta. omnia que discipuli sancti **J**acobi petierunt tribuit. et palatium in ecclesiam sancti **J**acobi dedicans. magnifice eam dotauit et in bonis opibus vitam finiuit. **E**t etiam de hac translatione legitur in chronica hermanni quod anno domini. xlviii. dum corpus beati **J**acobi duceretur in domum boues. die clara stella apparuit in capite in aspectu omnium hominum. inde ciuitas illa ubi requiescit corpus eius: **C**onpostella vocatur. **Q**uintum privilegium quod unum articulum de duodecim articulis fidei composuit. dicens: **Q**ui preceptum est de spiritu sancto natus ex maria virgine. **V**nde sciendum quod non solum necessarium est christiano credere filium dei. sed etiam necessarium est credere eius incarnationem per quam nobis visibilis apparuit. **B**ernardus. iiij. **P**ost hoc in terris visus est. et cum hominibus conuersatus est. **Q**uod autem incarnationis christi facta sit. hoc quare in festo annuntiationis. sermone. xiiij. parte. i. post medium. **S**extum privilegium. quod in quolibet missa quotidie nominatur. **S**eptimum quod hodie festum ipsius celebratur sollemniter ab omnibus christi fidelibus. **Q**uantum ad secundam partem sciendum. quod sicut iam istat tempus messis ubi decime sunt soluende. in quibus plures grauiter peccant et deum offendunt. hoc pro informatione simplicium tunc aliqui sunt hoc dicenda de decimis. **C**irca quod sciendum secundum alexandrum de angelia: promittitur inceptum tempore **A**bel. oblationes tempore noe. decime tempore **A**brahe. quod ex instinctu dei **A**brahe dedit decimas melchisedech sacerdoti dei summi. ut habetur Genesim. xiiij. **E**t quod patet quod ex antiquo dante sunt decime. **N**am ab **A**braam usque ad christum sunt elapsi duo milia annorum et quindecim anni. **E**t iam a tempore christi sunt transacti mille quadringenti octuaginta duo anni. **E**rgo illi grossi homines non verum loquuntur qui dicunt quod sacerdotes excogitauerunt et instituerunt decimas quod deus in veteri lege instituit. et precepit dare decimas. **M**alach. iij. **I**nferte omnem decimationem in horreum meum ut sit cibum in domo mea. **E**t etiam in nouo testamento secundum sanctum

Thomam. ii. q. lxxv. preceptum de solutione decimarum predicatum est a christo. **A**nde de hoc habetur **M**atth. xxij. **R**eddate quod sunt Cesaris cesari. et quod sunt dei deo. **M**atth. x. **D**ignus est operarius mercede sua. **N**am naturalis dictat ratio. ut necessaria ministremus illis qui nobis spiritualia ministrant. **V**nde apostolus. i. **C**or. ix. **S**i nos vobis spiritualia seminamus. non magnus est si nos vestra carnalia metamus. **I**te sciendum secundum beatum **T**homas de aquino. quod generaliter de omni lucro licito debet dari decime. etiam si diuersa semina spargantur in eodem anno. tunc de omnibus fructibus danda est. extra codes. **E**x parte canonicorum. **V**nde in exemplum huius **J**acob pater duodecim tribuum filiorum israel dixit ad deum. ut habetur Genesim. xxvij. **C**unctorum que dederis mihi decimas offeram tibi. hoc omnia que homo habet in hoc mundo habet a solo deo. **V**nde apostolus. **Q**uid habes. quod non accepisti? **D**ictat enim ius naturale. quod deus debeat de substantia sua propria honorari. secundum illud **P**rouer. iij. **H**onora deum de tua substantia. **E**t decime non debent dari de deterioribus. **V**nde dicitur in decem. **I**ndignum est dari deo quod dedignatur homo. **D**icitur. xlij. c. vlt. **S**ciendum. quod dantes fideliter decimas tripliciter remunerantur. **P**rimo in remuneratione temporalis que est abundantia rerum. **V**nde **Aug.** **A**ntiqui preses corporis omnibus abundabant. quod deo decimas dabant. **S**ecundo remunerationi temporalis. que est sanitas corporis. **V**nde **Aug.** **S**i decima dederis non solum abundantiam fructuum accipies. sed etiam sanitatem corporis consequeris. **T**ertio remuneratione spirituali que est remissio peccatorum. **E**tiam remuneratione celestis. que est adeptio eternorum premiorum. **V**nde **Aug.** **Q**ui vult sibi celestis premium comparare. aut peccatorum veniam promereri decima reddat. **V**nde dicitur etiam in decem. **D**a decimas ut celestia et eterna possis promereri. **xvi. q. i. Decime.** **S**ed per oppositum qui decimas infideliter solvunt tria mala incurrunt. **P**rimum est penuria rerum. **V**nde **Malach. iij.** **Q**ui non reddidistis mihi decimas. ideo fame et penuria maledicti estis. **D**eus per mittit ex sua iusticia infortunia talibus. scilicet quod

equi et vacce et pecora moriuntur. et tempesta-
tes in segetes ipsorum veniunt. Et insuper
quique domus et horreum comburuntur. et sic quique
depauperantur. **Un Augi.** Hoc est enim certis-
sima vicissitudo. ut si deo decimam non de-
deris ut ad decimam renoceris. scilicet amitten-
do nonne partes reipublice. Insup mali sepe homi-
nes. scilicet fures et raptores habent recipiunt. quod sic
deo subtraxerunt. **Un dii decre.** Hoc tol-
lit ipse fiscus. quod non accipit christus. xvi. q.
vii. **Maiores.** **Secundum** quod tales gra-
viter peccant. nec sunt absolventi in confessione
ne a peccatis. nec communicandi sacramento
eucharistie. nisi velint recopensare et satisfacere.
Tertium malum. quod incurrunt eternum
supplicium. propter quod peccant mortaliter. quod
faciunt contra preceptum dei. **Malach. iij.** In-
ferre omnem decimationem in horreum meum. Et
insup committunt furtum infideliter decimas per-
soluendo. **Un Augi.** Decime ex debito re-
quiruntur. et quod eas dare nolunt. aliena inna-
dunt. Et quod peius est sacrilegium committunt.
subtrahendo ecclesiarum decimas sibi de iu-
re debitas. **Un Hiero.** et allegat in decre-
to. q. ij. Amico recipe aliquid furtum est. eccle-
sia defraudare sacrilegium est. Itaque si placet
tibi alia materia tunc per secundam pre illius ser-
monis dicendum est quod pentes tenent filijs
suis. habere ante. sermonem. ix. pte. ij. **Qua-**
tum ad tertiam partem illius sermonis sciendum quod
omnes homines debent hodie festum sancti Ja-
cobi sollemniter celebrare et devote. et ipsum
tamquam singulare adiutorem invocare in om-
nibus necessitatibus et infirmitatibus. Et tamen in vi-
ta quam in morte debent singulare refugium ha-
bere ad ipsum. Et primo pentes cum non ha-
bent heredem. et quod quique tribulantur propter pue-
ros. **Un anno dni.** D. c. viij. Vir quidam
ab uxore sterili non habens filium. sanctum Jaco-
bum propter hoc adiit. et rediens filium habuit. cui
Jacobi nomen impones. Cum esset annorum
quoddecim secum pater et mater adire sanctum Jaco-
bum et eum sibi offerre proposuerunt. sed in medio
itinere puer egrotans expiravit. de cuius mor-
te pentes valde dolentes. quasi amicum totum
nomen clamoribus repleverunt. Interque dum pue-
rum ad tumulum deferret. quasi de somno excita-
tus revixit. et qualiter cum sancto Jacobo in sinu

suo retinuit. et insit eum ut cum pentibus iter in-
ceptum pageret cunctis astantibus enarrauit.
Ite peregrinus cum filio ad sanctum Jacobum
abierunt. Et filius innocenter suspensus. quem
sanctus Jacobus in patibulo triginta sex diebus
sustentavit et celesti dulcedine refocillavit.
Ite palitici. **Un** cum sanctus Jacobus duceretur
ad locum decollationis. in via vidit paliticum
iacentem et clamantem. Sancte Jacobe apostole
iesu christi. libera me a doloribus quibus omnia
membra mea cruciantur. **Ait** ad eum Jacobus
In nomine domini nostri iesu christi crucifixi pro
cuius fide ducor ad decollandum. exurge sa-
nus et benedic creatori tuum. et protinus exurre-
xit et cepit gaudens currere. et benedicere no-
men domini nostri iesu christi. **Ite** in extremis in-
vocandus est sanctus Jacobus. **Un** cum quidam
infirmus occubuit. et per triduum mutus fuit.
Et cum ammoneretur verbis et signis ut profiteretur
et disponderet de rebus suis. audiebat eos lo-
quentes. sed non poterat respondere eis. **Et**
cum homines mortem eius expectaret. quarta die
respirans gratias deo et beato Jacobo apostolo
retulit. et dicebat quod demones ad eum vene-
rant. ita eum opprimentes. quod nec loqui nec respi-
rare posset. sed nunc beatus Jacobus veniens
demones a me repellit. et loquelam mihi re-
stituit. quod dixit se moriturum cito. et nomina-
vit quemdam divitem damnandum. et cito mori-
endum mala morte nisi se emendaret. quod ita
evenit. Ipse autem professione facta et ordina-
tis rebus suis in pace postmodum in brevi
quievit. **Et** ille dives de quo dixerat non se
corrigens. sed perpendens in quodam exerci-
tu lancea confixus subitanea morte expira-
vit. **Ite** quidam invenis in vigilia beati Ja-
cobi in segetes tutoris sui ignem apposuit.
eo quod hereditatem suam sibi usurpare vole-
bat. **Lentus** igitur et confessus. ad candam equi
trahendus et incendio adiudicatus est. **Qui**
per totum perites et sancto Jacobo se devotus.
cum super terram petrosam in sola camisia diu-
tius tractus fuisset. nec in corpore. nec in ca-
misia sensit aliquam lesionem. **Tandem** ad pa-
lum ligatus est. ligna undique congeruntur
igne supposito. ligna et vincula perburuntur.
sed ipse semper beatum Jacobum invocavit.
nec in corpore. nec in camisia aliquam lesionem

Sermo

sensit. Quem cum in igne iterum vellent iactare eripit. et deus in aplo suo minifice collaudat. Item mercatores qui vadunt per terras. Vñ legitur q quidā ab hostibz et raptoribz psecutus. beatū Jacobū deuote inuocauit. Tunc apls inter eū et hostes q eum acius insequēdo cape intendebāt apparuit et hostibz eū sex leucis insequenti bus clypei sui ptectione liberauit. Itē captiuus pōt subuenire. Vñ quidā captus. et in pfundū turris ab inimicis iniectus. et captiu⁹ deuote inuocauit sanctū Jacobū cui apparuit. et eū ad summitatē turris eleuauit. et a sublimitate turris q sublimitas xliij. cubitoꝝ erat vsqz ad terrā vnū saltū faciēs incolumis penit⁹ euasit. Itē legit q viginti christiani a sarracenis sunt capti. q deuote inuocauerunt sanctū Jacobum et ipse apparuit eis dicēs. Ecce assuz quē vocastis. et soluit vincula eorum. et eos libere abire fecit. Item succurrit in piculo maris. Vñ quidāz pegrin⁹ a hierosolymis rediens sup oram navis sedēs cecidit. cui beatus Jacobū altis vocibz implorāti quidā socius ipsius clypeū suū in mare piccit dicens. Gloriosissimus Jacobus cuius auxiliū inocas auxiliē tibi. Ac ille clypeo accepto beato Jacobo ducēte tribz diebus et noctibz natans vestigia navis secutus ad optatū portū post alios incolumis venit. Et quēadmodū beatus Jacobus ab hora qua eū inuocauit. p capitis verticē iugiter manu tenēs porregerat cūctis enarrauit. Itē legit q dug naues scz sarracenozū et christianoz in mari se fortiter debellauerūt. Et christiani deuote inuocauerūt scñ Jacobū. statimqz dei virtute et orōne sancti Jacobi. sarracenoz navis valida tēpe state piclitari cepit. et submersa est cum paganis. Et christianoz pupis beato Jacobo ducēte ad optatū locū cū salute peruenit. Itē paupes q nō habēt panem comedere sanctū Jacobū debēt inuocare. Vñ vir quidā a sancto Jacobo rediēs egere cepit. et non hñs vñ emeret sibi panē. quadam die vsqz ad nonā ieiunās et mendicare erubescens. tristis et angustiat⁹ valde fuit. vnde sanctū Jacobū implorans sub

quadā arbore solus quieuit. ibiqz paululuz dormiens. somniabat q sanctus Jacobus eū pasceret. Euigilans autē statim panem subcinericiuz ad caput suum reperit. de quo quindecim diebz bis in die sufficienter edebat. et altera die semp eundez panē integrum in sacculo inueniebat.

De sancto Petro ad vincula Sermo. xxii.

Dirupisti domine vincula mea. tibi sacrificabo hostiā laudis. ps. cxv. Beata mater ecclesia representat bodie opus mirę gratię et potētis qd de⁹ fecit i liberatione bñ Petri de carcere. Vñ in presenti smone tria sunt dicēda. Primo quare h festum Petri ad vincula institutū sit. Secundo aliq pro informatione nra. Tertio aliqua miracula. **Quantū** ad pnam ptem sciendū q h festum solēniat sancta mater ecclesia et institutū est. Primo ppter liberationez beati Petri miraculose a vinculis. Vñ legit q herodes postqz decollauit sanctū Jacobū. vidēs qz h iudeis placeret. cepit et apprehendere Petrū. et posuit eū in carcerem vt post palca occideret. Cum autēz in crastinū eum pducturus esset herodes: in ipsa nocte erat Petrus dormiēs inter duos milites vinctus duabz catenis. et custodes custodiebāt portā carceris. Et ecce angelus dñi astitit et lumē refulsit in carcere. percussosqz latere Petri excitauit euz dicēs. Surge velociter. et ceciderūt catenę d manibz suis. et eduxit eū foras de carcere. **Secūda** causa est. qz alexander papa qui sext⁹ post beatū Petrū rexit ecclesiam. q multos ad fidē christi puerit. Et quirin⁹ tribunus h vidēs ipsū in carcerauit. et cum hermes pfect⁹. quē alexāder puerit quirin⁹ narraret. quō filiū suū mortuū suscitasset. dixit alexandro quirinus: habeo filiā gutturosā nomie balbinā. pmitto tibi me tuā accipe fidē si filię meę poteris impetrare sanitatē. **Qui** alexāder. Vade et duc ipsā ad me. hinc pgens ergo filiā adduxit. Tūc ipsa cepit vincula alexādrī osculari. **Qui** alexāder ait. Noli meqz catenas oscu